

Силабус
навчальної дисципліни
Стилістика англійської мови
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма	«Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, друга – німецька)»
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація	035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Викладач	Ірина ШИМАНОВИЧ
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/shymanovych-iryna-viktorivna/
Контактний телефон	+38 095 772 35 26
E-mail викладача:	shymanovichiren@gmail.com
Графік консультацій	п'ятниця, 15.00-16.00, Zoom

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Форма навчання	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
3 / 90 год.	очна (денна)	16 год.	14 год.	60 год.	екзамен
	заочна (дистанційна)	4 год.	4 год.	82 год.	

Семестр: осінній

Мова навчання: англійська

Ключові слова: стилістика, функціональний стиль, стилістичні засоби, експресивні засоби, фігури і тропи, стилістичний аналіз тексту, образність

Метою курсу є формування у здобувачів вищої освіти уявлення про основи стилістичної організації тексту, типи стилістичних прийомів та засоби виразності, співвіднесеність усіх мовних рівнів для актуалізації основної ідеї твору та рівнів його потенційної інтерпретації.

Предметом навчальної дисципліни є стилістичні засоби мови, стилістичні прийоми, їх структура, визначення, класифікація, стилістичні функції, особливості стилістичних засобів та прийомів різножанрових текстів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти буде **знати:** теоретичні засади стилістики англійської мови; основні поняття та категорії стилістики; характерні риси функціональних стилів сучасної англійської мови; визначення стилістичних засобів і прийомів, їх лінгвістичні особливості, функції; основні вимоги до стилістичного аналізу тексту; методику лінгвістичного аналізу текстів різних типів та жанрів; зміст одиниць та явищ мови, що становлять основу стилістичного аналізу тексту.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти буде **вміти:** розуміти і вживати широкий спектр термінологічних одиниць сучасної стилістики; застосовувати отримані знання з метою розрізняти експресивні мовні засоби, що належать до різних мовних рівнів та притаманні різним функціональним стилям; ефективно використовувати теоретико-методологічну базу стилістики з метою аналізу мовно-мовленнєвого матеріалу; ґрунтовно і комплексно аналізувати мовно-стилістичні особливості текстів різних функціональних стилів; робити загальний аналіз текстової та змістової структури твору з метою розуміння як зовнішньої фабули, так й ідейно-змістового наповнення художнього тексту; аналізувати особливості мови автора, його стилю, жанрових особливостей твору.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

Інтегральна компетентність (ІК)

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК 05. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 09. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Спеціальні компетентності (СК)

- СК 01. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
- СК 02. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- СК 03. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.
- СК 04. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.
- СК 06. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- СК 07. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).
- СК 08. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- СК 09. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
- СК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.
- СК 11. Здатність до надання консультацій з дотриманням норм літературної мови та культури мовлення.

Програмні результати навчання (РН, ПРН)

- ПРН 01. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною мовою усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- ПРН 02. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- ПРН 07. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
- ПРН 08. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
- ПРН 09. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчається(ються), описувати соціолінгвальну ситуацію.
- ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
- ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.
- ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
- ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз різних стилів і жанрів.
- ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.
- ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

Зміст курсу:

Theme 1. Generalities of Stylistics. The notion of Stylistics. Types of Stylistics. Connection of stylistics with other branches of linguistics. The notion of functional style. The notion of norm. The notion of form. The notion of text. The notion of context. Types of context. The notion of speech. The notion of writing. Expressive means. Stylistic devices. Tropes. Imaginary.

Theme 2. Functional Styles. Extralingual factors of communication. Bookish and colloquial styles. The style of official documents. The style of scientific prose. The newspaper style. The publicistic style. The belletristic style. The colloquial styles. The literary colloquial style. The informal colloquial style. Dialects. Special colloquial English.

Theme 3. Stylistic Lexicology. Word stock. A word. Semantic structure. Denotational and connotational meanings. Neutral words. Common literary words. Poetic words. Terms. Obsolescent and obsolete words. Archaic words. Barbarisms. Foreignisms. Neologisms. Common colloquial vocabulary. Jargonisms. Professionalisms. Dialecticisms. Vulgar words. Slang. Idioms.

Theme 4. Morphological Stylistics. Morpheme. Morphemic repetition. Extension of morphemic valency. Transposition. Stylistic potential of nouns. Transposition of articles. Transposition of verbs. Transposition of adjectives. Transposition of pronouns. Morphological expressive means. Stylistic significance. Occasional words.

Theme 5. Phonetic and Graphic Expressive Means and Stylistic Devices. Verification. Rhyme. Rhythm. Instrumentation. Alliteration. Assonance. Onomatopoeia. tone. Graphic expressive means. Punctuation. The full stop. The comma. Brackets. Round brackets. Square brackets. The dash. The exclamation mark. The hyphen. The oblique stroke. Suspension marks. The colon. The semicolon. Capital letters. Text segmentation. A paragraph. A heading. Layout.

Theme 6. Stylistic Semasiology. Figures of Substitution. Additional expressive, evaluative, subjective connotations. Tropes. Lexico-semantic Stylistic Devices. Figures of Substitution. Hyperbole. Meiosis. Litotes. Metonymy. Synecdoche. Periphrasis. Euphemism. Metaphor. Epithets. Antonomasia. Personification. Allegory. Irony.

Theme 7. Stylistic Semasiology. Figures of Combination. Figures of identity (simile, synonyms). Figures of contrast (oxymoron, antithesis). Figures of inequality (climax, anticlimax, zeugma, pun).

Theme 8. Stylistic Syntax. An elliptical sentence. A nominative sentence. Aposiopesis. Asyndeton. Parceling. Stylistic repetition. Consecutive contact repetition. Anaphora. Epiphora. Framing. Linking. Chiasmus. Enumeration. Polysyndeton. Parallelism. Inversion. Detachment. Rhetoric questions.

Theme 9. Stylistic analysis of texts of different functional styles and genres. Text as an object of linguostylistic analysis. Basic elements of a stylistic analysis of the text. Theme and idea of the text. Compositional structure of the text. Language levels of the text. The categories of the text. Expressive means and stylistic devices. Stylistic features of the text. The language register or combination of different registers (formal, semi-formal, neutral, semi-informal, informal etc.).

Theme 10. The problem of functional style and individual manner of the author. The author's individual style. Approaches to the study of peculiarities of the author's individual style. Elements of style; word choice, sentence fluency and voice. Lingual-cultural individuality. Image-stylistic structure. Four writing styles: expository, descriptive, persuasive and narrative.

Методи навчання: словесні методи: розповідь, бесіда, лекція, дискусійний аналіз; практичні методи: усні вправи – усний аналіз фактичного матеріалу на базі засвоєння теорії, письмові вправи – конспектування, письмові вправи на множинний вибір, стилістичний аналіз автентичного твору; робота з підручниками та науковими статтями.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): від студента очікується здатність відповідати на питання за вивченим теоретичним матеріалом, здатність обговорювати дискусійні проблеми англійської лексикології, активна участь у практичних заняттях та виконання самостійної роботи.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: персональний комп'ютер, проектор, екран/інтерактивна дошка.

Система оцінювання та вимоги: Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється відповідно до Положення про порядок оцінювання знань здобувачів у Бердянському державному педагогічному університеті.

Підсумковий рейтинг з навчальної дисципліни – це сума рейтингової оцінки за результатами поточної успішності здобувачів вищої освіти (сума балів за поточну роботу на практичних заняттях та балів за самостійну роботу) і рейтингової оцінки за результатами семестрового екзамену.

За весь курс здобувач отримує максимум 100 балів (підсумкова оцінка). До їх складу входять:

60 балів – поточний контроль успішності (включно з рубіжним контролем і контролем самостійної роботи);

40 балів – підсумковий контроль (екзамен).

Таблиця 1. Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах

Вид контролю	Максимальна вага поточного та підсумкового контролю в балах	Підсумкова оцінка
Поточний контроль		100
Практичні заняття	40	
Самостійна робота	20	
Підсумковий контроль		
Екзамен	40	

Розподіл набраних здобувачем балів під час практичних занять

Оцінювання здобувачів відбувається за шкалою 1-7 балів за всі види роботи:

1 = F (критично низький рівень)

2 = FX (незадовільно з можливістю перескладання)

3 = E (задовільно)

4 = D (задовільно+)

5 = C (добре)

6 = B (добре+)

7 = A (відмінно)

Здобувач отримує оцінки за роботу на кожному практичному занятті плюс за виконання завдань з самостійної роботи.

Формула переведення балів за практичні заняття

$$N_{\text{практ}} = (A \div B) \times 40$$

Де:

N_{практ} = остаточні бали за практичні заняття (максимум 40)

A = сума всіх балів, отриманих здобувачем на практичних заняттях

B = максимально можлива сума балів на практичних заняттях (105 балів)

40 = максимальна кількість балів, що зараховується за практичні заняття згідно таблиці розподілу

Формула переведення балів за самостійну роботу

$$N_{\text{сам}} = (C \div D) \times 20$$

Де:

N_{сам} = остаточні бали за самостійну роботу (максимум 20)

C = сума всіх балів, отриманих здобувачем за самостійну роботу

D = максимально можлива сума балів за самостійну роботу (105 балів)

20 = максимальна кількість балів, що зараховується за самостійну роботу згідно таблиці розподілу

Таблиця 2. Розподіл набраних здобувачем балів під час підсумкового контролю

Види робіт	Кількість набраних балів			
	F – FX	E – D	C – B	A
Екзамен:				
Теоретичні питання (2)	5	10	15	20
Практичне завдання	5	10	15	20
Максимальна кількість набраних балів	10	20	30	40

Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних за весь курс навчання та під час екзамену (20+40+40=100) та вираховується за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Таблиця 3. Внутрішня університетська шкала оцінювання

Шкала оцінювання, що використовується в університеті	Шкала оцінювання ЄКТС
90-100	А
78-89	В
65-77	С
58-64	D
50-57	Е
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел:

Основні

1. Дубенко О. Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. Посібник для студентів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2011. 224 с.
2. Єфімов Л. П., Ясінецька О. А. Стилiстика англiйської мови i дискурсивний аналіз. Навчально-методичний посiбник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2013. 240 с.
3. Кухаренко В. А. Практикум зі стилістики англійської мови: підручник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2013. 160 с.
4. Кухаренко В. А. Інтерпретація тексту: підручник для філологічних факультетів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2012. 130 с.

Додаткові

1. Арнольд И. В. Стилистика. Современный английский язык. Москва: Флинта: Наука, 2004. 384 с.
2. Бережан Л. В. Еліптичні спонукальні речення: Конспект лекцій зі спецкурсу. Чернівці: Рута, 1999. 80 с.
3. Вербицька О. А. Термінологічна лексика і метафоризація. Мовознавство. 1983. №6. С. 47-50.
4. Лотоцька К. Стилiстика англiйської мови: навчальний посiбник. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2008. 254 с.
5. Shymanovych I., Khalabuzar O. Potential of gamification in English language teaching: key benefits and future directions. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки : зб. наук. пр. Вип. 3. 2023. С. 401–409.
6. Khalabuzar O. A., Shymanovych I. V Poetics of Time and Space through the Prism of J.K.Rowling’s Style. Суспільство та національні інтереси. № 5(5) 2024. С.100-113.
7. Khalabuzar O. A., Shymanovych I. V. Exploring the Phonetic and Stylistic Elements of Donald Trump’s Political Rhetoric. Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»): журнал. №7 (37) 2025. С. 42-52.
8. Bradfordt Stull. The Elements of Figurative Language. London: Prentice Hall, 2002. 240 p.
9. Khalabuzar O. A., Shymanovych I. V. Birds’ names and their symbolic meanings in English phraseological word combinations. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки : зб. наук. пр. 2024. С. 51-56
10. Wales K. A Dictionary of Stylistics. London: Longman, 2001. 400 p.
11. Wright L., Hope J. Stylistics: A Practical Coursebook. London: Routledge, 1995. 155 p.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека БДПУ. URL: www.bdpu.org/library
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. A *topically* organized list of resources elsewhere on the Internet that may be of interest to the *linguist*. URL: <https://www.sil.org/linguistics/topical-links>
4. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/ru/>
5. Google Академія. URL: <https://scholar.google.com>
6. International linguistic community online. URL: <https://linguistlist.org>
7. Longman Dictionary of Contemporary English. URL: <https://www.ldoceonline.com>
8. Slang dictionary. URL: <https://www.urbandictionary.com>

9. URL: [https://en.wikipedia.org/wiki/Stylistics_\(field_of_study\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Stylistics_(field_of_study))
10. URL: <http://www.britannica.com/science/stylistics>
11. URL: <https://www.llas.ac.uk/resources/gpg/2755>
12. URL: http://www.myenglishpages.com/site_php_files/writing-stylistics.php
13. URL: <http://literarydevices.net/>
14. <https://www.futurelearn.com/courses/what-is-poetry>
15. <https://www.futurelearn.com/courses/shakespeares-language>
16. <https://www.futurelearn.com/courses/how-to-read-a-poem-york>